

Egyes szám ára 5 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1922.

IV. ÉVFOLYAM, 94. SZÁM.

SZERDA, APRILIS 26.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 100^{.-} — K Félévre . . . 560^{.-} — K
Negyedévre 280^{.-} — K Egészévre 1100^{.-} — K

EGYES SZÁM ÁRA 5 KORONA.

Kapható az összes Juhánytőzsdékben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Százezer koronát

kereshet egy jó munkás, aki a béke dején 1400—1500 koronára vitte fel egy év alatt és talán felmegy százezer koronára annak a magasrangú hivatalnoknak a javadalma is, aki a béke idején 18—20 ezer koronát kapott egy esztendőre. A munkásnak azért nem javult a helyzete, hiszen a százezer korona felényít ér, mint amennyi a békebeli keresete volt, hanem a hivatalviselő anyagi állapotának rosszabbodása mégis mérhetetlenül sokkal nagyobb.

Senkinek sem fájhat, ha az anyagi viszonyokban fennállt nagy különbségek csökkennek, — sőt az volna a kívánatos állapot, hogy mindenki, akármilyen foglalkozású, ha becsületesen és hasznosan dolgozik, emberségesen és nélkülözés nélkül megélhessen. Ma, bizony, szegény Magyarországon szomorú a helyzet minden olyan embernek, aki a munkájából él, de azt mégis meg lehet állapítani, hogy a szellemi munkát még kevesebbre értékelik, mint a fizikaiit. Pedig ebből nem lehet semmi jó, mert hogyan épít majd a kőműves, ha nem lesz, aki terveket készítsen és mit nyomtat a nyomdász, ha nem lesz, aki könyvet írjon. A szellemi munka lebecsülése pedig ebbe az irányba vezet.

Van azonban a szellemi munka háttérbe szorításának másik, közvetlenebb veszedelme is. A lakosságnak az a része, amelyik a régi, boldogabb időkben szellemi munkára adta magát, most már aligha tud, kivált előre haladottabb életkorban, más foglalkozásra térni át. Elni pedig csak kell, hát — ha könnyebb erkölcsű — megkísérli a hiányzó összegeket legkevésbé sem termelő munkával, valutaszpekulációval vagy más, egyenesen meg nem engedett eljárásokkal teremteni elő. A fiatalság még, amely még a béke idején szellemi pályákra kezdett készülni, szomorúan látva, hogy a remélt megélhetést biztosítani nem tudja ifjúi heves temperamentumával elkeseredésében könnyen ragadtatja magát szélsőséges eszelekvésekre s rendbontó magatartásra.

Annak, hogy a viszonyok nálunk nem tudnak vagy legalább is nagyon lassan tudnak konszolidálódni, jórészen okozója a szellemi munka meg nem becsülése. Persze, ma, amikor a kínálat és kereslet közötti viszony törvénye szerint a szellemi munka árát természetesen

könnyű a végtelenségig lenyomni, ezen a helyzeten nagyon nehéz segíteni. De, ha a kínálat oldalán csak azok állnak, akik igazán csak komoly szellemi munkát akarnak és tudnak produkálni, a más utakra elkalandozók pedig nem szaporítják a szellemi munkát kínálókat számát, akkor a helyzet szükégekben megjavul.

Ezért kötelessége minden dolgozó embernek és pedig nemcsak a szellemi, hanem a fizikai munkából élőknek is, teljes erővel támogatni azt a politikai irányt, — mely a teljes jogrend megszilárdulását tűzi legfőbb célul és elutasítani minden olyan törekvést, mely akármelyik oldalról a jogrend felborulását eredményezheti.

Nem mult el a feszültség a genuai konferencián.

A portorosei megállapodások felborítása veszéllyel fenyegeti a magyar forgalmat.

Berlin, április 25. Csieserin a Berliner Tagblatt genovai levelezőjének ezeket mondotta:

— Oroszország a maga önállósága és szuverenitása ellen intézett támadásnak minősíti azt, hogy bizonyos hatalmak megkísérlik olyan szerződések megsemmisítését, valamint megváltoztatását, amelyeket Oroszország egy harmadik hatalommal kötött. — Oroszország a szerződés bármilyen módosításával szemben határozottan elutasító álláspontra helyezkedik. Oroszország csak akkor léphet be a népszövetségbe, ha megváltoztatják annak szabályzatát, amely most egy bizonyos csoportosulásnak kiváltságokat ad, továbbá ha külön munkás képviselteknek is helyet adnak a népszövetségben.

Genua, április 25. Az a feszült hangulat, amelyet a genuai értekezlet körében a német, valamint az orosz kérdés előidézett, még mindig nem enyhült. Poincare francia miniszterelnöknek Nancyban és Barledeucban mondott beszédei, amelyek a konferencián a nap folyamán váltak ismeretessé, Genuában újabb izgalmat látszottak. Az oroszok hír szerint azt a kívánságot terjesztették elő, hogy ismerjék el feltétel nélkül a szovjet köztársaságot. Vonnakodnak bármilyen kárpótlást adni szovjet részről lefoglalt magántulajdon után. Ezzel szemben igényt emelnek háborús adósságaik elismerésére. — 5 milliárd arany rubelnyi kölcsönt kívánnak kormányuk szavatossága mellett, végül 30 éves moratóriumot óhajtanak. A belga szakértő ezeket a kívánságokat elfogadhatatlannak nyilvánította.

Az angolok egészen magukon kívül vannak Poincare barledeuc-i beszéde miatt, amelyben kijelentette, hogy Franciaország szük-

ség esetén egyedül fog masirozni. Mac Curo az angol küldöttség sajtófőnöke kijelentette, hogy az Oroszországgal fennálló egyezmény főként a korlátozások kérdésére vonatkozik. Az oroszok tudvalevően a londoni memorandumra adott válaszukban eredeti kifejezésüket Wriktine Dowa, — megváltoztatták és Wriktine Of kifejezéssel helyettesítették. — Az első annyit tesz „leszámitani”, a másik, hogy „elengedni”. A helyzet ugyan nehéz, de egyelőre inkább az alkudozások benyomását teszi. Az antant szakértők kedden fogják végleges álláspontjukat meghatározni.

Lloyd George este opera előadásán volt és azért még nem ismerhette Poincare nancy-i beszédét, amelyet az ottani mezőgazdasági kiállítás megnyitásakor mondott s amelyben a francia és orosz paraszt között tett összehasonlítást. De nem ismeri a francia miniszterelnök barledeuc-i beszédét sem. Alaptalan tehát az a feltevés, mintha Lloyd George már is válaszolt volna Poincare fejtegetéseire. Az izgalom tovább tart.

Budapest, április 25. Egészen érthetetlenül amerikai lap tudósítók azt a hírt kürtölték világgá, hogy a magyar kormány az orosz szovjet kormányval szerződést és katonai egyezményt kötött. Ez a hír elérkezett a bécsi lapokhoz is, noha a genuai magyar delegáció, — amelynek tudvalevően maga Bánffy Miklós gróf külügyminiszter a vezetője, — a hír felbukkanásakor azonnal a következő cáfolatot adta ki:

— A magyar küldöttség erélyesen megcáfolja az amerikai levelezőnek azt a mai kábelhíret, — hogy Magyarország Oroszországgal hasonló szerződést kötött, mint Németország. A hír azt állítja, — hogy Magyarország elismeri a

szovjet kormányt, továbbá, hogy a szerződés katonai záradékot tartalmaz. Egészen világos, hogy milyen forrásból származnak az ilyen híresztelések, mégis kérdezni kell, hogy most, amikor az incidenst már elintéztnek nyilvánították, meddig fogják még ezek a körök a német-orosz szerződést felhasználni arra, hogy az értekezlet fáradtságos munkával biztosított békés atmoszféráját ismét megzavarják.

Beavatott helyen arra a kérdésre, hogy ha a genuai konferencia albizottsága felfüggesztené a portorosei határozatokat, milyen következményekkel járna az Magyarországra nézve, a következő felvilágosítást adták:

— A portorosei határozatok ellen, amelyek Olaszország kezdeményezésére egy esztendővel ezelőtt jöttek létre, a kisanant eddig is állandóan szabotált. A határozatokat nem ratifikálta, azonkívül mindent elkövetett, hogy a volt Osztrák-Magyar Monarchia utódállamai között a forgalom és a kereskedelem meg ne induljon. A határozatoknak eddig immelámmal csak azt a részét hajtotta végre, amelyek a vasuti kocsik kölcsönös kicserélésére vonatkoztak.

— A volt Osztrák-Magyar Monarchia utódállamai gazdaságilag annyira egymásra vannak utalva, hogy egymást nélkülözni nem tudják. Ha a tegnapi megalakult albizottság felfüggesztené a portorosei egyezményt, vagy olyan határozatot hozna, hogy a megállapodások csak félig-meddig hajlandók végre, továbbra is megmaradna a gazdasági fejlettség Középeurópában. Az albizottság tanácskozásairól az eddigi jelentések azt mutatják, hogy az albizottság határozata aligha lesz kedvező. Már pedig, ha a genuai konferencia véglegesen arra az álláspontra helyezkedik, hogy az utódállamok között létesített forgalmi egyezményt nem kell végrehajtani, ez azt jelenti, hogy a nagy apparátussal és némi kilátásokkal kezdődő nagy nemzeti értekezlet teljes csóddal ér véget. Mi lesz Magyarország teendője erre a kérdésre csak azzal lehet válaszolnunk, hogy mi tovább küzdünk a forgalom szabadságáért és a háborúelőtti állapot visszaállításáért.

Csonka-Magyarország — nem ország!
Egész-Magyarország — mennyi ország!

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szerdán: A kaméliás hölgy, C) bérlet.

Csütörtökön: Romeo és Julia, A) bérlet.

Pénteken: Szent-Iván éji álom. Szombaton: Szent-Iván éji álom.

Vasárnap délután: A gazdag leány.

Vasárnap este: Szent-Iván éji álom.

A kaméliás hölgy kerül színre szerdán C) bérletben Halassy Mariskával, Rubinyival, Halassynéval, Lászlóval, Heltaival.

Szentivánéji álom pénteken a Csokonai-színházban.

Oceán urai. Ma mutatja be a Vigszínház mozgó a szezon egyik legnagyobb filmujdonságát, az Oceán urait, amelyről a budapesti közönség épen úgy emlékezik meg, mint a Hindu siremlékről. A berlini Sachsa filmgyár e remekműve lázban tartja a budapesti közönséget. Mária Palma, Várkonyi Mihály, Salm gróf, Lubinszki Tibor és Szöregy főszereplők Korda Sándor rendezése mellett esodás produkciót nyújtanak. Sajnos, a kép csak két napig, szerdán és csütörtökön lesz műsoron. Előadások 5, 7 és 9 órakor. — Kamarazenével. Jegyelvét délelőtt 10 óráig.

Nyilatkozat. Nevemmel kapcsolatban egy kínos affairal az utóbbi napokban különféle verziók kerültek forgalomba egyes helyi lapokban és a közönség körében. A közönségnek, amely annyiszor jólesőleg tüntetett ki szeretetének jeleivel. — tartozom azzal a kijelentéssel, a mire jelenleg szoritkozom, hogy ügyem minden fázisának megvizsgálása illetékes fórum előtt folyamatban van. A közönséget kérem, hogy ügyemben hozandó ezen döntésig ítéletét függessze fel. Debrecen, 1922 április hó 25. Tisztelettel: R. Nádosy István.

Jön a Fenevadak között, dsungel történet, pénteken a Vigszínház mozgóban.

Telmányi hangversenye. Tegnap este válogatottan előkelő közönség előtt tartotta meg a világszerte ismert hegedűművész, Telmányi Emil nagy művészi érzéssel bíró hangversenyét a debreceni Zenede hangversenytermében. Ma élő hegedűseink egyik legklasszikusabb képviselője Telmányi, akinek művészete tulszárnyalta a kontinens határait. Bámulatossá lókely ugy technikai, — mint értelmező művészete s az igazi talentum fölényességével uralkodik a minden fajta rétegi közönségen. Az első részben zongorakísérettel Tartini Ördögtrillájával kápráztatta el hallgatóit, majd egy Wienawski hegedűverseny Románcával hódította meg a meleg szíveket. A műsor második részében szólószármokat játszott, Bach Ciaconna D-moll szólójával bizonyosságát szolgáltatván egy kis zenekart pótló hatalmas művészi erejének. A közönség viharosan tapsolta a legszebb férfikorszakát élő ideális megjelenésű nagy hegedűst.

Lengyelország évi 50,000 frankot ad Zita királynénak

Bécs, április 25. A Neue Freie Pressenek jelentik Varsóból, hogy a nagykövetség tanácsa Lengyelországra, mint a volt Osztrák-Magyar Monarchia utódállamára 50,000 franknyi évi hozzájárulást rótt ki Zita királynénak és gyermekeinek évdíjához.

Holland-magyar konferencia Debrecenben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Hétfőn délután, — amint azt az „Egyetértés” megírta, — megérkezett Debreczenbe Bouwman H. dr., T. Hoekstra N. dr., Grosheide F. W. dr. holland egyetemi tanárok és Keiser amsterdami lelkész. Kísérőjükben voltak Galambos Zoltán budapesti hitoktató s Kállay Kálmán konventi titkár, mint tolmácsok. Hétfőn este a vendégek Baltazár Dezső dr. püspöknél voltak vacsorán, ahol barátságos körben kitünően érezték magukat.

A konferencia nagy érdeklődés mellett kedden reggel 9 órakor kezdődött meg az egyház tanács-termében. A konferenciát Erdős József dr. egyetemi tanár nyitotta meg, aki közének elhangzása után imát mondott, majd Baltazár Dezső dr. püspök üdvözölte a kiváló vendégeket, rámutatva arra a százados kapcsolatra, amely a magyar és holland reformátusság közt van.

Az üdvözlésre Bouwman dr. profeszor válaszolt s utalt arra, milyen nagy örömmel jöttek Debreczenbe, ahol a magyar reformátusság szíve dobog. Ezután megtartotta előadását az egyházi fegyverről. — Az igen értékes, mely tudásra és erős kálmínista érzésre valló előadáshoz hozzászóltak S. Szabó József főgimnáziumi igazgató, Uray Sándor református lelkész és Erdős Károly dr. lelkész-képző-intézeti igazgató.

Az elnökséget ezután Lencz Géza dr. egyetemi tanár vette át. Öt pernyi szünet után a nagytudású Grosheide dr. tanár mondott beszédet az ujszövetségi szöveg tekintélyéről. Előadáshoz, amely élénk és tudományos volt, Erdős József dr., Tankó Béla dr., Varga Zsigmond dr., Lencz Géza dr. egyetemi, Csikes Sándor dr. lelkész-képző-intézeti tanár szóltak hozzá. A konferencia e része volt a legélénkebb.

A délelőtti konferencia ezzel Lencz Géza dr. imájával be is fejeződött.

Egy órakor a vendégek megtekintették a Nagytemplomot, ahol el voltak ragadtatva annak méreteitől és impozáns méltóságától. Az emlékkertben át távozva, kegyelettel szemlélték a gályarabok emlékoszlopát s jóleső érzéssel olvasták az emlékművön Ruyter Mihály holland tengernagy nevét, aki 1764-ben a magyar kálmínista lelkész gályarabokat a fogságból kiszabadította.

Kedves dolog volt, amikor a konviktusban tartott ebédhez érkezve, végig vonultak az épen ebédelő sok apró diák között. Az ebéd, ahol huszonhárman vettek részt, a vendégek igen jól érezték magukat. Ebéd után meg-

nézték a kollégiumi nagykönyvtárt, ahol Varga Zsigmond dr. egyetemi tanár, könyvtárigazgató vezette őket. El voltak ragadtatva az óriási értékű kincs-től, amely magas kultúrelétről tett tanúságot. Másfélórát töltöttek a könyvtárban, majd megtekintették az oratóriumot, sétáltak a piacon, benéztek a „Méliusz” könyvkereskedésbe, amelyet meglepetéssel szemlélt meg.

Négy órakor folytatták a konferenciát, amelyet tekintettel az érdeklődők nagy számára, a kollégiumi díszteremben tartottak meg. A konferencia e része nevelési dolgokkal foglalkozott. Az elnök Uray Sándor lelkész volt, aki ima után megnyitó beszédében kegyelettel emlékezett meg Nagy Zsigmond dr. főgimnáziumi tanárról, aki Hollandiában tanult s nagy holland barát volt.

Hoekstra dr. professzor szintén kegyelettel szólt Nagy Zsigmondról, majd a nevelésről mondott mély gondolatokkal telt igen értékes előadást. Beszélt a nevelés céljáról, tárgyáról, a környezetről, családról, iskoláról, egyházzal.

A tanító és tanári testületek tagjaira mély hatást gyakorolt előadáshoz S. Szabó József dr. és Lencz Géza dr. szóltak hozzá.

Öt perces szünet után Keiser lelkész beszélt a holland iskoláról s arról, milyen küzdelmeket folytattak Hollandiában azért, — hogy a vallásos nevelés és a felekezeti iskola megkapja a magamegillető helyét.

Szele Miklós hozzászólása, ima és közének után, a konferencia ezzel véget ért.

A vendégek innen átmentek az egyetemi hallgatók internátusába, a konviktusi konyhába s teljes megelégedésüket fejezték ki a látottak, a nagy rend és tisztaság felett.

Nyolc órakor vacsorához ültek, amely kedves beszélgetés közt folyt le. Tíz óra tájban kedves nap emlékével távoztak és ismételtén a legnagyobb öröm és megelégedés hangján nyilatkoztak Debrecenről.

Szerdán reggel 9 órakor ifjusági istentisztelet lesz az oratóriumban, ahol a református középiskolák felső osztályainak tanulói vesznek részt és amelyen Keiser lelkész intéz beszédet az ifjusághoz. Tíz órakor megnéznék néhány református tanintézetet s a délutáni vonattal elindulnak Sárospatakra.

A konferencián és egyebűt is az érintkezésben Galambos Zoltán és Kállay Kálmán tolmácsok nagy nyelvkészséggel és tudással fordították és tolmácsolták a holland és magyar beszédeket.

Állomási épületekre terjedt át, hanem a robbanási hely közelében levő városrész épületeire is. A 30 ezer lakosú város ezekben a pillanatokban valóságos lángokban áll, és a merre a tűz terjed, minden robbanó anyag felrobbanása újabb pusztítást eredményez és egyúttal újabb lépőt ad a tűznek. A romokban heverő Monasztirból csak nagyon szűk szavu jelentések érkeznek, aminek magyarázata az, hogy a postáépület is összedőlt.

Monasztir lángokban áll.

Belgrád, április 25. A görög határ közelében levő Monasztir mellett óriási katasztrófa történt. A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófa úgy következett be, hogy a monasztiri vasuti állomáson levő municiók vagonok egyike ismeretlen okból felrobbant. A robbanás oly hatalmas volt, hogy tőle a tűz nemcsak a szomszédos vagonokra és az

A korona 0-70

Budapest, április 25. A valutapiac zárlata ez volt: Napoleon 2805—35; dollár 710—20; francia frank 6725—75; márka 293—303; lira 3825—75; osztrák korona 8 és háromnegyed—9 és háromnegyed; rubel 51—55; lei 530—40; szokol 1397—407; korona dinár 1090—1100; lengyel márka 18—19.

Utótőzsdé valutapiaca: A valuta piacon a márka gyengült, a szokol és a nyugatiak javultak. Dollár 722; márka 293; szokol 1410—11; lei 538; osztrák korona 9 és háromnegyed—; dinár 1100; fr. frank 67 és fél—háromnegyed; lira 38 és háromnegyed—39.

Nemesfémpek piaca az utótőzsdén: Ezüst korona 59—58; 5 koronás 300; forint 153—47.

Utótőzsdén az aranyiac: Az irányzat gyenge. Napoleon 2840—860, 20 koronás magyar arany 3000—3400.

Zürichi zárlat: Berlin 200; Holland 195—35; Newyork 514; London 2275; Páris 1795; Milánó 2792; Prága 1005; Budapest 0.70; Zágráb 207; Bécs 6 és háromnegyed.

A menekült vasutasokat nem tudják elhelyezni.

Budapest, április 25. A menekült vasutasok ügyét még mindig nem intézték el érdemlegesen. — Keleti Dénes államtitkár, a Máv. elnöke a következőket mondotta munkatársunknak:

— A menekült vasutas tisztviselők és altisztek tulnyomó részben szolgálati beosztást nyertek, azonban van sok olyan menekült, sajnos, akiket a legnagyobb jóakarattal sem tudunk elhelyezni, mert a tisztviselő állományban felesleg van. Ezeket a tisztviselőket kénytelenek voltunk nyugdíjazni, vagy végkielégítéssel elbocsátani az állam kötelékéből.

— Fájdalommal kell megállapítanom azt, hogy minden intézkedés megtörtént, de annak dacára még mindig igen sok menekült kénytelen vasuti kocsiiban lakni. Körülbelül 2400 vagon van lakások számára elfoglalva. A helyzetet csak új, gyors, gyökeres építkezéssel lehet megváltoztatni. Az építkezés rögtön megindítása azért is kívánatos és szükséges, mert a békeszerződés értelmében július 26-ika után a megszállott területekről nagy tömegekben fognak jönni a közalkalmazottak, akiket lakásokban elhelyezni nem lehet.

Meskó Zoltán körútja

Budapest, április 25. Meskó Zoltán a Keresztény Kisgazda Földműves és Polgári Párt alelnöke vasárnap kezdte meg körútját a kiskörösi választókerületben. Nemesnádudvar, Bajaszentistván községeket látogatta meg, ahol nagy lelkesedéssel fogadták és ragaszkodásukat fejezték ki az egyes párt és volt képviselőjük iránt. Utjára Hír György, Baja volt képviselője is elkísérte. (MTI)

Budapest, április 25. A Keresztény Kisgazda Földműves és Polgári Párt intéző bizottsága e hó 27-én, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor a párt klubhelyiségében ülést tart, amelyen a még függőben levő jelölések kérdésében véglegesen döntenek.

HIREK

A rendkívüli közgyűlés. Megir-
tuk, hogy a városi törvényható-
sági bizottság május hó 2-án
tartja meg rendkívüli közgyűlé-
sét. Ezen a világitási vállalat igaz-
gatói állásának betöltésén kívül
szabadság engedélyezésére vonat-
kozó kéréseket is tárgyalni fognak.

Felmentés. A m. kir. népjóléti
miniszter 27122—1922. szám alatt
kelt intézkedésével Kreszneries
Gy. Ferencet a debreceni munkás
biztosító pénztári miniszteri biz-
tosi állásától végleg felmentette.

4.800.000 korona már a Déry-
muzeum betéte. A Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank, ahova Déry
Frigyes a debreceni muzeumba
szánt összegeket elhelyezi, a fo-
lyószámláról mindenkor tartozik
értesíteni Debrecen város taná-
csát. Ez az értesítés most érke-
zett le s eszerint a folyószámla ál-
lása ezidőszakra 4.800.000 korona.

Megfizette az állam a szénelölé-
get. A város saját házipénztárá-
ból 1.375.000 koronát utalt ki elő-
legképen a tisztviselőknek járó
szénkedvezmény megváltása cí-
mén. A kormány most kiutalta
ezt az összeget, mindössze 12.000
koronát törölt néhány tisztviselő-
re vonatkozó tételben.

Megszorítják a tisztviselő csalá-
dtagok utazási kedvezményét.
A tanács fölírta a kereskedelem-
ügyi miniszterhez, hogy a kedvez-
ményes vasúti jeggyel a tisztviselő-
k családtagjai ne csak hat-
szor, hanem többször is utazhas-
sanak. A miniszter most leküldött
válaszában közölte, hogy a kérés
nem teljesíthető, sőt még újabb
korlátozások következhetnek.

Pályázók a reform. főgimná-
ziumban. Tudvalevőleg a debreceni
református főgimnáziumban
két tanári állás üresedett meg. —
Egy latin-magyar szakos Barcza
József tragikus elhunytával és
egy matematikai-fizikai tan-
szék Karai Sándornak kollégiumi
igazgatóvá történt kinevezése ál-
tal. A két tanszékre pályázatot írt
ki az igazgatóság, mely már le-
járt. A latin-magyar tanszékre
ötven pályázatot és pedig Cserepes
Gyula kisvárdai helyettes tanár,
Csörgő László Kúsiújfalusi hely-
ettes tanár, dr. Nemes Andor
kisvárdai esperesi segédlelkész,
volt premontréi tanár, Szabó Jenő
debreceni református főgimná-
ziumi helyettes tanár, dr. Zsigmond
Ferenc karcagi református
főgimnáziumi tanár, — A szám-
tan-fizikai tanszékre három pá-
lyázat érkezett be és pedig Spániel
Vince marosvásárhelyi főgimná-
ziumi rendes tanár, dr. Vekerdy
Béla hódmezővásárhelyi reform.
főgimnáziumi rendes tanár és
Bay Zoltán tanárjelölté. A pályá-
zók kérvényeit a különböző egy-
házkerületi bizottságok bírálják el
és a tavaszi egyházkerület ejti
meg a választást.

Öt millió ember halt meg éhség
miatt Oroszországban. Belgrádból
jelentik: A Novoje Vremja érte-
sítése szerint megjelent az orosz-
országi hivatalos statisztika az
éhségtől sújtott Volgamenti vidé-
kek halandósági viszonyairól. Az
éhségség kezdetétől 1922 február
1-ig ezeken a vidékeken éhség kö-
vetkeztében 5 millió ember halt
meg.

Százötvenezer koronás lopott raktár.

Szövetkezet tolvajlásra.

Az asszony, az ura tudta nélkül,
állandóan lopott, valamint lopott
holmit vásárolt. Az ura megtudta
s eddig meg nem magyarázható
okokból, — talán csakugyan lelki
kényszerből, feljelentette. Ritka
eset a bűnügyek történetében.

M. József debreceni derék
mesterember, aradi születésű, jö-
vevény észrevette, hogy a felesége
Tornyán Róza állandóan zárva
tartja a szekrényt. Mikor mégis
egyszer nyitva hagyta, a férj gya-
nut fogott s átkutatta annak tar-
talmát.

Talált pedig ott mindenféle
közszükségleti ingóságot, ruha- és
ezüstműveket.

Miután állandóan háborusko-
dásban éltek s miután a napok-
ban szegedi paprikát szórt az asz-
szony a férfi szeme közé, hosszas
vonakodás után feljelentette M.
József a hitestársát.

— Tönkretette az életemet s
most még talán szegyenbe is hoz,
— így gondoltam s a lelkiismerem

A Csokonai-kör részvéte. A
Csokonai-kör megleghangú rész-
vételével intézett dr. Bakonyi
Samu özvegyéhez. Tudvalevő,
hogy Bakonyi Samu volt a kör-
nek első főtitkára, aki a kör szer-
vezésében sokat fáradozott és a
kinek a közgyűléseken előadott
nagy figyelemmel és élvezettel
hallgatták.

A Városi Dalárda közgyűlése.
A Városi Dalárda vasárnap dél-
után 4 órakor a Kereskedő Tár-
sulat dísztermében tartja meg
rendes évi közgyűlését.

Debrecen város közönségét fel-
kérjük, hogy a hadirokkantak,
hadiözvegyek földjének beveté-
sére, burgonya, tengeri és bab ve-
tőmagot bármily esekély meny-
nyiségben is ajándékozzon. Az
adományok Szent Anna-utca 12.
sz. alatt vétetnek át. Hadróa ve-
zetősége.

A keresztény nemzeti egyesülés
dr. Bernolák-párt nagy választ-
mánya f. hó 26-án szerdán este
6 órakor az Angol királynő fehér
termében (udvarban balra) fon-
tos folyó ügyek megtárgyalására
választmányi ülést tart. Händel
Vilmosné.

A birtokrendező bíróság vissza-
helyezett egy bérlőt. Egy legutóbb
tartott árverésen Hercz József
23.000 koronával haszonbérletre
lett egy szikgáti 9 holdas földte-
rületnek. Amikor azonban meg-
látta, hogy ebből a 9 holdból csak
egy hold a használható, a többi
nem, ott hagyta a bérletet. Most
azután a birtokrendező bíróság e
haszonbérletbe a régi haszonbér-
let, Madácsi Józsefet helyezte
vissza és pedig a régi 10.000 ko-
rona haszonbérlettel. A tanács
tegnap tartott ülését ezt
tudomásul vette.

temre hallgatva, feljelentettem
Rózsit.

Az asszony eleinte azt mondta
a lakásán megjelent detektivek-
nek, hogy az ura azért jelentette
fel, mert nem főzött neki ebédet
s hogy hamis a vádja, végül azon-
ban vallania kellett, mert megta-
lálták a szekrényben a sok lopott
dolgát. Igy 40 lepedőt s ugyan-
annyi ágyszőnyeget. — Ezenkívül
ezüst evőeszközt az Arany-Bika
és Angol királynő szállodákból.

Végül bevallotta, hogy az oláh
megszállás után egy ismeretlen
alaktól vette a ruhákat 6000 koro-
náért. Többet lophatták össze az
oláh-korszak alatt és pedig oláh
katonák. Kiárult eddig belőle 60
ezer koronát, ami megmaradt
80—90.000 koronát megér.

Hogy könnyítsen a lelkén, be-
vallotta, hogy tavaly november
13-án feltörte ő maga Belgrádi A.
Csapó-u. 103. sz. alatti üzletét s
több ezer korona rőfösárút lopott.

Az asszonyt kihallgatás után az
ügyészség börtönébe kísérték.

Szántó Győző előadása a lakás-
építésről. Szántó Győző gyárigaz-
gató vasárnap délelőtt a lakásépi-
tési akcióról, amelynek lényegé-
ről és nagy fontosságáról az
„Egyetértés” husvétii számának
mellékletén részletesen beszámolt,
a városháza közgyűlési termében
nagy érdeklődés mellett szakszerű
és igen értékes előadást tartott. A
nagy figyelemmel hallgatott elő-
adásért meleg köszönetet mon-
dottak Szántó Győzőnek, akinek
nagy és hosszú, kitaró munkás-
sága már számos értékes, szociá-
lis intézményt hívott életre Deb-
recenben.

Szimfonikus hangverseny. A hely-
beli állami főreáliskola „Turul”
cserekészcsapatának felszerelésére a
Vigszínházban május 1-én, délután
4 órakor szimfonikus hangversenyt
rendez. — Az ünnepély kiemelkedő
pontjai: Sinding D-moll szimfoniája,
melynek előadásában a főreálisko-
lai tanulók mellett városunk legki-
tünőbb zeneművészei vesznek részt
Kollwenz Rezső főreáliskolai ta-
nár vezetése mellett; Pálffy Béla
apát ünnepi szónoklata; végül Szig-
ligeti: „Fenn az ernyő nincsen kas”
III. felvonása. A darabot Oláh Gá-
bor írók vezeti be; szereplői:
Kollwenz Rezsőné úrnő; Galánffy
Zsuzsa és Reithoffer Ilonka urleá-
nyok; Galánffy György és Kuthy S.
VIII. osztályu tanulók, Kozma
Endre VII. osztályu tanuló és Kor-
sós Imre VI. osztályu tanulók. Je-
gyek előjegyezhetők: Antalffy Jó-
zsef, Csáthy és Springer könyvke-
reskedésében.

Kitűzik a hortobágyi legelőn a
tilalmasokat. A városi tanács uta-
sította a mátai biztost, hogy a
hortobágyi kaszáló területeket
esővédtassa ki, hogy melyik til-
almas terület.

Varró iskolánkba tanítványok
elsőrangú oktatásban részesülnek.
Beiratkozni állandóan lehet, Pé-
terfia 14.

Halálozás. Makovicska Gusztáv
a cs. és kir. 39-ik gyalogezred
volt aktív főhadnagya, m. kir.
miniszteri I-ső oszt. főtanácsos,
csoporthónök, f. hó 18-án Buda-
pesten szívszélhűdésben hirtelen
elhunyt. Nagyszámu kartársai,
barátai és rokonai igaz részvétellel
temették el e hó 20-án a budai
farkasréti temetőben; gyászolják
felesége született Kultsár Erzsé-
bet nyug. debreceni tanítónő és
sógora Kultsár Imre előjárósági
irodavezető, továbbá a kiterjedt
rokonság.

Concourt: A nő a XVIII. század-
ban. Az „örök nő” ezerszínű vál-
tozatával, ezer misztériumával a
„nő századának” prizmáján nézve!
A szerző testvérpár a francia rea-
lizmus és impresszionizmus örök
büszkesége, s különösen ez a mun-
kájuk standard remek. Korhű ké-
pekkel illusztrálva. Ara 2 kötet-
ben, díszkötésben kötve, tokban K
207.— Kapható a Méliusz könyv-
kereskedésben.

Köszönetnyilvánítás. A Debreceni
Mezőgazdasági Gépgyár r.-t.
igazgatósága a hadirokkantak, ha-
diözvegyek részére bérelt 50 kat.
hold föld felszántását önköltségi
áron felvállalta. A Hadróa Nem-
zeti Szövetség nevében ezen ne-
mes elhatározásért a hadigondo-
zottak nevében ezuton is köszönet-
et mondok, egyben felhívom a
földtulajdonosok figyelmét, hogy
a gépgyár motorkéje a legpreci-
zebb munkát végezte és bérszán-
tásra mindenkinek ajánlom. —
Piszkay Árpád, Hadróa ügyv.
igazgató.

Menekültek figyelmébe. A Mar-
gít fürdő részvénytársaság kéré-
sünkre szíves volt az igazoló-
könyvvel bíró menekültek részére
a gőzfürdő-jegyeknél 40, a kádfür-
dőknél 30 százalék kedvezményt
adni. Ezuton is köszönetet mon-
dunk a részvénytársaságnak a szí-
vességéért. — Menekültügyi Kiren-
deltség.

Besurranó tolvaj járt tegnap
dr. Kereki Kerekes Zoltán Kos-
suth-u. 61. szám alatti lakos la-
kásán s egy ágyterítőt a magára
hagyott szobából, derekára csa-
varva, elemelt. Megfogták. A hi-
res Rostás cigányfamilia tagja,
Gizának hívják. A lopott holmi
megkerült, a leányt letartóztatták.

Kalapok, sapkák, uri fehérmű-
vek legelőseben beszerezhetők
Frank Imrénél, Piac-utca 43.

Tegnap halottak. A debreceni
állami anyakönyvi hivatalban teg-
nap a következő halálozásokat je-
lentették be: Molnár Katalin ref.
4 éves, Jóna Sándorné gör. kath. 40
éves, Fodor Margit református 4
hónapos, Kóvári János református
36 éves.

Fodrász-segédék figyelmébe! A
debreceni szervezett borbély és
fodrász segédék szakegylete e hó
26-án, szerdán este 8 órakor a
Margit-fürdőben (Munkás Ott-
hon) helyiségében taggyűlést tart.
Az összes fodrászmunkások pon-
tos megjelenését kéri a vezetőség.

Daudet: Levelek a malmomból.
Az aranyos humor, meleg szív,
frappáns éleslátás, eleven alakító-
művészet páratlan értékei. Hervad-
hatatlan, üde, színes és illatos vi-
rágesokor a Provence daltelt me-
zőiről. Ara kettő kötetben kötve,
tokban K 161.— Kapható a Méliusz
Könyvkereskedésben.

Csillárok, asztali lámpák újra csi-
szolását, átalakítását, színezését; új
csillárok, villamos cikkek legol-
csóbb napi árban FÖLDVÁRI-nál,
Debreceni I. Elektrotechnikai gyár,
Széchenyiutca 55. Telefon 168.

Szokol árak emelkedése ellenére is olcsón vásárolhat
Feldheim és Weisz
posztóáruházában Placz-utca 73-ik szám.

IPAROSOK ÜGYEI

A kormányzó köszönete a debreczeni ipartestületnek.

A király halála feletti részvétért.

A debreczeni ipartestület előjárósága mult havi ülésében fájdalommal és megilletődéssel emlékezett meg a száműzetésben, idegenben elhunyt koronás király elvesztéséről. — Emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg. Egyben elhatározta, hogy az előjáróságnak ezt a határozatát a főméltóságú Kormányzó ural feliratban tudatja. Az ipartestület elnöksége a főméltóságú Kormányzó urtól 2089—1922. szám alatt most a következő leiratot kapta:

Magyarország Kormányzójának Kabinetirodája.

2089/I.—1922.

A Kormányzó ur főméltósága a debreczeni ipartestület részéről Ó császári és Apostoli királyi Felsége IV. Károly elhunyt alkalmaiból hagyományos magyar királyhűséggel tolmácsolt részvétet szíves köszönettel fogadni méltóztatott.

Erről van szerencsém a tisztelt Elnökséget értesíteni.

Budapest, 1922 április hó 18.

Bartha s. k.,
a kabinetiroda főnöke.

A cipészek jótékony célú tavaszi táncestélye. A debreceni cipész ipartársulat a szakosztály és a Magyarországi Lábbeli-készítő Kísiparosok Országos Szövetségének debreceni csoportja közreműködése mellett a cipész ipartársulat temetkezési, valamint a lábbelikészítő kísiparosok országos szövetségének rokkantségély alapja javára április 29-én, szombaton este 8 órai kezdettel confetti, szerpentin csatával egybekötött nagyszabású tavaszi táncestélyt rendez az Arany Bika szálló dísztermében. A zenét Rácz Laci és zenekara szolgáltatja. — Személyjegy 50 korona és a vigalmi adó, páhojyjegy ára 5 személyre 100 korona. Felülfizetések a nemes cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre váltthatók Griczmann Gyula, Cziczó Lajos, Nemes Gábor utóda és Mandel Lipót urak főtéri üzletében és a rendezőség tagjainál, valamint este a pénztárnál.

A cipésziparosok, akik a vigalmi bizottságban mint rendezők beiratkoztak, ma este 7 órakor az ipartestületben okvetlen jelenjenek meg. Vezetőség.

Dollárt LEIT és más idegenpénzt arany, ezüst
pénzt legdrágábban bevált
SIMON BANKIRODA,
Debreczen, Kossuth-utca 11.
Idegenkifizetések
legelőbb napi áron. Telefon 903.

Rimanóczy Béla is pályázik az igazgatói állásra.

A debreceni világitási vállalat igazgatói állása, mint tudjuk, — Debreczeni Jenő nyugdíjazásával betöltésre vár és a város törvényhatósági bizottságának utasítására a városi tanács ezen nagyfontosságú állásra meghirdette a pályázatot. Ezen pályázat f. hó 10-én járt le és értesülésünk szerint 17 pályázat érkezett a polgármesteri hivatalhoz. A pályázatok feletti döntés még e hónapban egy rendkívüli közgyűlésen fog megtörténni.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a pályázók között van Rimanóczy Béla okleveles mérnök is, a nagyváradi világitási művek volt igazgatója, akinek neve már régóta ismert városunkban.

Édesapja országos hírvé építész volt Nagyváradon, a váradi szegényeknek több millióra menő örökséget hagyott. Rimanóczy Kálmán (a pályázó testvére) szintén műépítész volt és városunkban is maradandó emléket állított magának. Az ő tervei szerint épült az Első Debreceni Takarékpénztár palotája.

Rimanóczy Béla mérnök Amerikában, Chicagóban 23 évvel ezelőtt végezte a technikát. Mérnöki oklevelének megszerzése után az ottani világhírű Edison cégnél kezdte pályáját és mint szerkesztő mérnök óriási méretű nagy világitási és erőátviteli telepek építésében vett részt. Itthon a Siemens és Halske, a Hazai villamosági r.-t. és a Magyar Siemens-Schuckert műveknél, mint főmérnök és igazgató működött. Hazánkban egy egész tucat telepet épített és tervezett, néhányuk az üzemét is vezette.

A háboru alatt a nagyváradi műveknek volt igazgatója, ahol a legnagyobb nehézségek között is nagy körültekintéssel és kiváló kereskedelmi érzékkel vezette az ügyeket. Elénken bizonyít e mellett az a köztudomású tény, hogy amíg más városokban — Debrecen sem kivéve — a háboru alatt szénhiány miatt napokig, sőt hetekig kellett az üzemeket redu-

Uj iparendedélyek. A városi tanács a következő új iparendedélyeket adta ki az alább irt díjak kiszabása mellett: Vojta József asztalos 300 korona; Vajda Bálint koresmáros 500 korona; Nagy Lajos asztalos ipar 300 korona; Fabe-hozatali és Kereskedelmi Részvénnytársaság mindennemű mű- és szerszámfa-építkezés, tüzelő anyagok nagyban és kicsinyben való értékesítés, tüzfának géppel való aprítása, fagegmunkáló üzemek folytatása és rokontermézetű üzletek folytatása 2000 korona, Uryán György kertészeti magvak, palánták és virágkereskedés 300 korona. Deutsch Emilné koresmaipar 500 korona; özvegy Benesó Mihályné koresmaipar 500 korona; ifjabb Vojta Géza asztalos ipar 300 kor.; Szabó Sándor kefekötő ipar 200 korona; Csapó Miklós kőműves ipar 500 korona; Szöllősi István koresma ipar 500 korona; Ráhlmer Sándor butorparkett, szekér, gazdasági szerek mezőgazdasági faszerszámok szerszámnyelek, haztartási fa-árak, gyermekkoesi, sportcikkek, tornaszerek, karosszeriák, ajtók és ablakok kicsinyben és nagyban való bizományi kereskedés 1000 ko-

kálni, vagy egészen megszüntetni. Nagyváradon még az első oláh betörés alatt sem volt egy pillanattal sem üzemszünet, pedig a város teljesen el volt vágva a petrozsényi bányáktól. A váradiaknak még az az előnyük is meg volt, hogy Budapest után mindig a legalacsonyabb egységáron kapták az áramot és ennek dacára a műveknek Rimanóczy működése alatt soha egy fillér deficitjük sem volt, sőt ellenkezőleg a város ingyen kapta a nagyértékű közvilágitást és ezenfelül minden évben tekintélyes haszonnal zárta mérlegeit.

Miután Rimanóczy az oláhoknak behódolni nem tudott és e miatt állandó üldözöttségben volt része, kénytelen volt állását 1920 év nyarán ott hagyni és kivándorolt Amerikába. Ott azonban a nagy munkahiány következtében kellően elhelyezkedni nem tudott és rövid távollét után Szolnok város meghívására a városi villany, víz- és jégművek igazgatói állását foglalta el, ahol jelenleg is van.

Rimanóczynek szakkörökben is jó neve van és elsőrangú nagy koncepcióju embernek ismerik. — Csak nemrégén a mi beteg nagy világitási vállalatunk megvizsgálására a város törvényhatósága őt is meghívta egyik szakértőnek és társaival együtt a bajokra rámutatva, értékes szolgálatot tett városunknak.

Mi pedig városunkkal szemben kötelességet teljesítünk, hogy Rimanóczyra felhívjuk a városi tanács és az illetékes körök figyelmét, mert meg vagyunk győződve, hogy Rimanóczy 23 éves praxisa, kiváló kereskedelmi érzéke és szakképzettsége, valamint megnyerő konciliáns modorral párosult puritán becsületessége első sorban predestinálja a betöltendő igazgatói állásra. Meggyőződésünk, hogy benne városunk ezen nagyfontosságú vállalata méltó vezetőre találna és azt hamarosan kivetné abból a kátyuból, a melybe a forradalmak és a megszállás alatt belekerült.

S—z.

rona; Varga Imre rostás és szítás ipar 200 korona; özvegy Pesti Jánosné koresmaipar 500 korona; Licsák Mária hagyma és zöldség kereskedés 300 korona; Kutassy Kálmán ipari, gyógy- és fűszer növény kereskedés 050 korona.

KÖZGAZDASÁG

termelvényeiket. Küldöttsegileg A debreceni gazdák panasza a forgalmi adó ellen. A forgalmi adóról szóló rendelet értelmében a gazdálkodók saját termelvényeiket forgalmi adó nélkül árusíthatják a piacon községi bizonyítvány mellett. A forgalmi adót ellenőrző közegek azonban a közismert debreczeni gazdákat is megrójják forgalmi adóval, ami miatt a gazdálkodók nagyon el vannak keseredve s azt mondják, inkább semmit sem hoznak a piacra, semmint zaklassák őket. A gazdálkodók azt hiszik, hogy a községi bizonyítvány csak az esetben kell, ha más községbe viszik

föl is keresik a polgármestert, — hogy a forgalmi adó alól való mentesítésük szempontjából valami intézkedést tegyen, vagy felterjesztést intézzen a pénzügyminiszterhez. Rostás István főkapitány, városi előjáró referált erről a tanácsnak és maga is kérte, hogy a gazdálkodók kifogásait vegyék figyelembe, mert a piacon való távolmaradásuk az élelmszerek és takarmány szempontjából a piacot nagyon nehéz helyzetbe hozná, az pedig, hogy minden debreczeni gazdálkodó részére bizonyítványt állítsanak ki, rendkívül nagy munkát igényel. A tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy legjobb lesz és a gazdálkodók szempontjából is legcélszerűbb, ha kiváltják az igazolványt, mert így mindenféle zaklatástól mentesek lesznek. A feliratnak ugy sem lenne semmi célja s az is kétségtelen, hogy a forgalmi adó kezelői nem ismerhetnek minden debreczeni gazdálkodót.

A Gazdasági Egyesület köréből. Marhasót helyettesítő, tüzvész által beszennyezett, így emberi életre alkalmatlanná vált konyha-kósót ajánlanak megvételre a debreceni Gazdasági Egyesületnek. Felhívjuk gazdatársainkat, hogy ily marhasó iránti igényüket a debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában, Piac-utca 61. sz. alatt mielőbb jelentsek be, hogy a megrendelés eszközölhető legyen. A nagy takarmányhiány folytán nem nyújthatunk állatainknak bőséges takarmányt, már pedig a rosszul táplált állatok nagyobb hajlandósággal bírnak a ragadós állati betegségek felvételére, különösen ha elegendő sőt nem adunk nekik. Így saját érdekükben cselekszenek gazdáink, ha a kínálózó alkalmat felhasználva sószerűségeiket biztosítják.

Borjelentés. A magyar borpiacon az üzlet az export megszűnésével stagnáció állapotába jutott. Az Ausztria felé a tervbevett arany paritásos vám és a bor bevételi tilalom akadályozza az üzletet. Csehország nem vásárol. — Elénkületést akkor lehetne várni, ha Svájcban leszállítják a bevételi illetéket. A belföldi fogyasztás előidézte forgalom nem jelentős. Nagyobb vételek nem történnek. Az árak az eddigi nivón mozognak. Silány minőségű bor 30—32 koronáért kapható, a jobb fajták árai 40—42 korona, a fajborok 45 koronánál kezdődnek.

Uj téglá és cseréparak. A városi téglagyár felügyelő bizottsága a gyártott téglá és cserép árát a következőkben állapította meg: Kisméretű csertégla 2200, vastégla 2600, nagyméretű csertégla 3000, vastégla 3500, padlástégla 2220, lapos cserép 2500, kupás cserép 8000, eserkőbtégla 1200 korona ezer darabonként. A városi tanács ezt az új megállapítást tudomásul vette.

A buza ára.

Budapest, április 25. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 3200—225, egyéb 3200—3220, rozs 2550—2600, takarmányárpa 2350—450, sörárpa 2500—550, köles 2600—800, zab 2325—75, tengeri 2900—3000, korpa 1700—725.

Az Országos Menekültügyi Hivatal keretében felállított Jogvédő Osztály feladata.

A trianoni békeszerződés 250. cikke a magyar állampolgároknak — tehát nem a volt magyar királyság, hanem Csonkamagyarország állampolgárainak javait, jogait, érdekeit mentesíti a békeszerződés 232. cikke azon rendelkezése alól, hogy a háborús károkért nemcsak a magyar államot, hanem annak polgárait is egyetemleges felelősség terheli. Ha tehát Csonkamagyarországi állampolgároknak javait, jogait, érdekeit valamelyes lefoglalás, felszámolás vagy kisajátítás, kényszerkezelés terhelné, úgy csakis alappal bíró felszólalását a Vegyes Döntő Biróság ítélete alá bocsátatja.

Az ily irányban előterjesztett felszólalások elbírálására hivatott magyar—cseh—szerb és román döntő bíróságok szervezése és perrendjüknek megalkotása folyamatban van.

Mint hogy a döntő bíróságok székhelye nem Magyarországon, hanem a külföldön lesz, az érdekelt magyar állampolgároknak a döntőbíróságok előtti ügyvédi képviselésével járó óriási költségek elkerülése végett egyes döntőbíróságok előtt a magyar kormány megbízottja fogja képviselni honfitársait, ha a fél képviselést külön meghatalmazótra nem bizza. Szüksége merül fel tehát a felek és a kormány megbízottak között egy közvetítő és összekötő kapcsolatra, mely a felek részéről rendelkezésre bocsátott tényeket és bizonyítékokat mint peranyagot jogszilárd feldolgozva a döntő bíróságok eljárási szabályai által meghatározott alakban a kormány megbízottakoz továbbítja.

E közvetítő és összekötő kapcsolatot a magyar királyi miniszterelnök ur az Országos Menekültügyi Hivatal keretében jogvédő osztályt állított föl, melynek a fentiek szerint feladatát a felszólalásokkal (a felek részéről előadott témák és bizonyítékok alapján) — ha a felszólalást alaposnak és az annak támogatására fölhozott bizonyítékokat elégségesnek találja — a per anyagának akkénti előkészítése képezi, hogy a döntőbíróság ítélete alá bocsátott jog(sérelem) fennállása és az arra alapított kereseti követelés bizonyítva legyen. E feladathoz okszerűen következik egyrészt, hogy a jogvédő osztály jogosítva van az eleje vitt, de a további eljárásra alkalmasnak nem talált ügyekben közreműködését megtagadni, fenmaradván a félnek joga ügyének vitelével ügyvédet megbízni. A jogvédő osztály (Országos Menekültügyi Hivatal Budapest, Andrásy-ut 19.) melynek közreműködése költségmentesen vehető igénybe, a felszólalással élni kívánókat már most figyelmeztetni óhajlja, hogy feladatát a fentebb ismertetett sérelmek orvoslásának megkísérlése képezi és ehhez az 1918 novemberi forradalom alkalmával a lakosság garázda elemei által elkövetett fosztogatások, vagy a megszálló hatalmak katonasága és esendőrsége által véghezvitt, állami vagy hatósági rendelkezésre vissza nem vezethető károsodások miatt beadandó panaszok érvényesítése tekintetében közreműködését kénytelen megtagadni és hogy elzárkózik a megszálló hatalmak hadseregei elől menekülés alkalmával egyesek részéről hátrahagyott ingóságok visszatérítése iránt előterjesztett kérelmek figyelembevételére elől is.

Menekültügyi kirendeltség.

**KIÜNÖ
férfi fehéreneműek
FRANK EDÉNÉL.**

A beszerző csoportokat gyanúsítják a lisztpanamával.

Budapest, április 25. A lisztpanama ügyében újabb előállítók előreláthatóan nem történnek, mert ma délelőtt újra átvizsgálják a Futura r.-t.-nak és a közéleti mezési miniszteriumnak a lisztjegyek kiutalásáról készített iratait és könyveit. A rendőrség ugyanis azt akarja pontosan megállapítani, hogy mennyi hatósági lisztet utaltak ki a beszerző csoportoknak és mekkora létszámot

jelentettek be azok a csoportok, a melyeknek átadták a lisztet. A nyomozás folyamán ugyanis beigazodott az a régi gyanu, hogy a hatósági lisztfel való visszaélések nagy részét a beszerző csoportok követték el. Ez ügyben ma délelőtt ismét több embert hallgattak ki, akiknek vallomása sok fontos adatot szolgáltatott a további nyomozás számára. (MTI)

A miniszterelnök utja

Bethlen István miniszterelnök legközelebbi utjáról két értesítést is kaptunk. Az egyik így szól:

Budapest, április 25. A 8 órai Ujság írja: A miniszterelnöknek a hét végére tervezett körútja Bihar, Szabolcs és Hajdumegyében minden valószínűség szerint meg lesz. A miniszterelnök ma délelőtt tárgyalt Gömbös Gyulával, a párt ügyvezető alelnökével és Rácz Sándorral, az egységes párt igazgatójával.

A másik híradás, amely a késő esti órákban érkezett, a következő:

Budapest, április 25. Bethlen István gróf miniszterelnök szombaton este nagyatádi Szabó István az egységes párt elnöke, Mayer János földművelésügyi miniszter, Gömbös Gyula, az egységes párt ügyvezető alelnöke és mások társaságában Egerbe utazik a hevesvármegyei kiscsajka, földműves és polgári párt megalakulására. (MTI.)

SPORT

Kerületközi válogatott mérkőzés. Kerületünk vezetősége igen szerencsésen vasárnapra biztosította az Észak és Kelet válogatott csapatának lejátszandó mérkőzését. Míg egyrészt az unalmas tavaszi szezon eleveit fel ez a meccs és ígér végre egy igen szép tavaszi sportot Debreczen sportközönségének, másrészt e mérkőzés jó erőpróbája lesz a jövő vasárnap Pécsre induló válogatottaknak. — Északi ellenfelünket már ismerjük. Szomorú emlékünknél a tavalyi 2:0-as vereség, mit Miskolcra ment ránk Észak, bár ősszel már eldöntött sikerült kiesikarni tőlük Debreczenben s most hisszük, hogy egy szerencsés összeállított csapattal revánst vehetünk rajtuk. Mindenesetre előrangú sportélvezetet ígér a vasárnapi találkozó s ha lelkesen és odaadással fog játszani válogatottunk, remélhetjük, hogy győztesen hagyja el a pályát. Mi legszívesebben a következő játékosokat szeretnénk a válogatott dresszben látni. Farkas DVSC, Szolárszky II. DVSC, Fried II. DKASE, Urbanovics DTE, Sipos DKASE, Szolárszky I. DVSC, Rothmann DMTK, Fábry DEAC, Guttman NyTVE, Mertin DMTK, Molnár DVSC.

Felhívom az iparostanoneiskolai football-csapat tagjait, hogy folyó hó 30-án, vasárnap délután fél 3 órakor az ipariskola földszinti 1. számú termében összegyűlni szíveskedjenek. Utána tréning lesz. Intéző.

A Magyar Cserkészszövetség debreczeni kerületének intéző-bizottsága ma délután 5 órakor az állami főreáliskolában gyűlést tart.

Csütörtöki tréning. Káldy kerületi kapitány, kire a válogatás nehéz munkája sulyosodik, egy, már mult csütörtökön tartott tréning alapján összeállított csapattal játszat egy tréningmérkőzést egy B csapat ellen, amely B csapat szintén jó erőből áll. Es ezen mérkőzés alatt elárult formák szerint fogja aztán esetleges kicserélésekkel a végleges válogatottat megállapítani. A rendes mérkőzés szintjén szépségben mindenesetre felülemelkedő tréning mérkőzésre 20 és 10 koronás jegyeket bocsát ki a kerület. A mérkőzés az ügelytéri pályán lesz délután 4 órai kezdettel. A kerületi kapitány a következő játékosok megjelenését kéri: Szabó, Simon, Urbanovics, Foris, Barta I. DTE; Csáky, Nagy B., Poroszlay, Ökrös, Fábry DEAC; Petrucz, Fried I., Sipos, Fried II.; Rothmann DKASE; Rothmann, Molnár, Mertin DMTK; Farkas, Szolárszky I. és II., Zöld, Németh, Molnár, Bertók DVSC és Guttman NyTVE.

Irodalom és zene

Visszajött a gólya, fecske...

Visszajött a gólya, fecske...
Hogy a szép tavaszt hirdesse.
— Virulásod még sem látom,
Édes szép Magyarországom.

Valamikor réges-régen,
Vigabb voltál te is népem:
S ragyogóbb volt a kikelet,
A rónán s a bérék felett.

Most a dalnak nincs varázsa...
Es a rétnék nincs virága...
S a tavasznak nincsen éke,
Rab lett Magyarország népe.

Öröm helyett — bú kíséri,
Azért most is csak a régi.
Bárhogy búsul: hiszi... s várja...
Hogy visszatér — szabadsága!

Fejéred Gulácsy Anna.

Daudet: Levelek a Malmomból. A divatok gyors mulásának, váltakozásának örök törvénye szerint ma már sokban elavultnak, megfakultnak, idegennek látunk sok francia elbeszélőt, akiket a mult század utolsó harminc évében a realizmus és naturalizmus divatja olyan hangosan ünnepelt. Am egynehány nagy tehetség kiállta ezt a krízist is, kiállta az idők tűzpróbáját, s ezek közt áll elsősorban a franciák egyik legélesebb szemü, legbiztosabb kezü, legmelegebb kedélyü, aranyos szavú elbeszélője: Alphonse Daudet, aki egyaránt nagyszabású realista regényeiben mint bájos elbeszéléseiben, rajzaiban. Különösen tündököl mesemondó kedve a Lettres de mon moulin című örökhecsü gyűjteményében, melyben újabb gyönyörködő híveket szerzünk a daltelt Provence nagy szülőföldjének s dicsőítőjének. Széles regiszteren játszik itt a költő: a gyermekien naiv hangtól kezdve egész a legtragikusabb s legmegrázóbb gyászinduló-melódiáig; közben de vajul kacag és

kacagtal az emberek furesaságain, kopóságain, mely és igaz humorral, de mindig telve emberszeretettel. A tárgyak változatosságával csak a stílus változatossága vetekszik, de egyben mindig egyforma marad: kifejező, jellemző, pompás, mondhatni klasszius, amelyet mindenkor épp úgy fognak élvezni, mint a másik nagy stílistát: Anatole Franceot. A két kötet kedves kötésben jelent meg. Ara a két kötetnek K 161.— Kapható a Méliusz könyvkereskedésben.

Német és amerikai földmívelők Oroszországban.

Belgrád, április 25. A Novoje Vremja bolsevik lapok nyomán közli, hogy Amerikából Oroszországba költözött egy 150 farmerből álló társaság, amely a szovjet kormánytól koncessziót kapott 3000 deszjalin föld művelésére. Ez a csoport az első mezőgazdasági közkezeseti társaság Oroszországban.

A bombamerénylet ügye.

Budapest, április 25. A Magyarországi Erzsébetvárosi Kör helyiségeiben történt bombamerénylet ügyében, mint már többször jeleztük, a rendőri nyomozás pozitív eredmény nélkül befejeztek tekinthető. Tegnap délután a főkapitányság és a bűnügyi osztály vezetői értekezlet tartottak a nyilvánosságra hozandó hivatalos jelentés megbeszélése céljából. Ezen az értekezleten megtárgyalták a jelentés anyagát, amelyet értesülésünk szerint három pontba foglaltak és amely a nyomozás irányításáról és az eredménytelenség okairól adatok alapján fog beszámolni. A megbeszélés szerint a mai nap folyamán ez a hivatalos jelentés elkészül s bemutatják a belügyminiszternek, úgy, hogy azt a rendőrség már a holnapi nap folyamán nyilvánosságra hozhatja.

Győr sertésexport vásárt kapott.

Budapest, április 25. Mayer János földművelésügyi miniszter arról értesítette Győr város polgármesterét, hogy a kormány Győr város területén a sertés exportvásár létesítését elhatározta. Ez az exportvásár ugyanazokat a kedvezményeket élvezné, mint a nagytétényi. A miniszter tudatta azt is, hogy a polgármesternek azt a felterjesztését, hogy a sertés exportvásár céljaira a Duna menti Sertésüzem Rt. T. telepét jelölték ki, jóváhagyólag tudomásul vette. — Debreczen, amely gazdaságilag hivatott volna exportvásárréssé válni s amelynek gazdaságadalmi kérése is azt, ismét háttérbe szorult.

TELEFONSZÁM 11-10.

KALAP
ujdonságok
megérkeztek!
Herman és
Friedman

Piac-utca 10., Bikával szemben

TELEFONSZÁM 11-10.

A DEBRECENI CSIZMADIA ARU-
CSARNOK SZÖVETKEZET 1922.
évi május hó 10-én, szerdán délelőtt
9 órakor az árucsarnokban, Csapó-
utca 17. szám alatt tartja

EVI RENDES KÖZGYŰLÉST
melyre a t. tagok tisztelettel meg-
hívatalnak.

Tárgysorozat: 1. Igazgatóság évi
jelentése. 2. Az évi zárszámadás be-
terjesztése. 3. Felügyelő bizottság
jelentése és a felmentvény meg-
adása. 4. Az 1922. évi költségelő-
irányzat megállapítása. 5. Fize-
lések rendezése. 6. Három felügyelő
biz. tag 1 évre választása. 7. Sor-
rendszerint kilépő vál. tagok há-
rom évre választása. 8. Kérvények.
9. Folyó ügyek, indítványok, me-
lyek 8 nap előtt beadattak.
Debrecen, 1922 április 25.

Az igazgatóság.

Az évi zárszámadás és mérleg
8 nappal a gyűlés előtt minden
tagnak rendelkezésére áll

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. SZATAI FERENC.

KIADJA:
Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli
Ref. Egyházkerület Könyvnyomda-vállalata.

**Mindenféle rudvasak,
sodronyszegek, vashu-
zalok, bográcsok, ka-
pák, ásók, láncok, kö-
félárak, kékkő olcsó
árban beszerezhető a**

**Debreczen és Vidéke
Mezőgazdák Hitelszövetkeze-
tében, Csapó-utca 30-ik sz.**

Még e héten

Rizskása	72 K
Hutter-szappan ^{1/4} kilogramm	38 K
Schützer-szappan ^{1/4} kilogramm	36 K
Albus-szappan ^{1/2} kilogramm	75 K
Szappanfőzőszóda 1 kilogramm	100 K
Rizskeményítő	180 K

**Vetéssy fűszerüzletében,
Bethlen-utca 36. szám alatt.**

DOLLÁR ARANY, -EZÜST-

pénzek beváltása.

Kifizetések.

Tőkeelhelyezés.

RANKAI bankiroda

Debrecen, Degenfeld-tér 6
(Kenyérplac) Telefon 209. sz.

Börtárczákat,

ridikülöket, utazó és ügy-
nöki táskát, levél-, szivar-
és pénztárcákat elsőrangú
kivitelben olcsón készít és
javít

Szentpétery Miklós
bőrdíszműves
Széchenyi-utca 8. szám a.

Vasesztergályosokat keresünk azonnali belépésre.

**Hajdumegyei Vasöntőde
és Gépgyár Engel és Tsa.**

2:50 a sütemény 2:50

Amellett, hogy méltány-
landó a sütemény-árak fel-
emelésé, mert a liszt és
munkaerőn kívül minden
más kellék is megdrágult,
szíves tudomására hozzuk
a n. é. közönségnek, hogy
azon kellemes helyzetben
vagyunk, hogy a sütemény
árát úgy állapítottuk meg,
hogy azt továbbra is

2:50-ért adhatja

minden viszontelárusító, le-
rakatainkban pedig **K 2:32**
a kifli és zsemle forgalmi
adóval együtt.

KORONA Gőzkenyérgyár.

ZENEMŰ

SIMMY-FOX-TROTT UJDONSÁGOK!

G. Pékh: Fatakám (schottisch)	Ára K 73.—
H. Darewsky: Liszt Rhapsodie Shimmy	Ára K 69.—
Clapson: The Pelican Symmi	Ára K 276.—
Szlatinay: Teddy-Heddy (Jazz-Band)	Ára K 57:50
C. Belmont: Little Puck	Ára K 69.—
Zerkovitz: Kedves frejlejn Helén!	Ára K 52.—

Kapható a

MÉLIUSZ könyvkereskedésben,
Ferencz József-ut 26-ik szám alatt. oo

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hététnapokon 10 szög 15 korona, minden további
szög 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további
szög 2 kor. Vastagabb betűből a szavak kétszeresen lesznek felszámítva.
Videokról hirdetés díj postabélyegekben is beküldhető.
Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalma-
zatra van szükségük, oo

házvevők,
vagy akik ooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy ér-
nek el, ha megfigyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott mindent
megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Aranyért

ezüstért budapesti leg-
magasabb napiárat fi-
zetek, Kramer, Si-
monffy-u. 17. 1504

Pállinkatőző üstök,

mosó- és cserüstök ké-
szen legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél. Arany
János-utca 13. Ócska
vörörszet napi áron
vesz. 1185

M sz,

cement, eszterp, téglá,
fedélmez és száraz-
tűzija legolcsóbb napi
árban Könyves Tóth-
nál, Hadházi-ut 16. sz.
Árpádtéri paplak mel-
lett. Telefon 11-35.
1582

Birinyi Róza

kifogástalanul
fest, tisztít vegyileg
mindennemű ruhát,
gyázesetén
24 óra alatt.
Csapó-utca 17. sz.
Szintházi átjáró.

Eléserélném

egy szoba, konyha és
spejzből álló gyönyörű
kerti lakásomat, sertés
fartás megengedve, ha-
sonló városi lakással
esetleg 2 szobással. Ci-
met kérek a kiadóhi-
vatálba leadni, discr-
tío biztosítva. 1663

Gazdák figyelmébe:

Hortobágyi Rühkenőes
lovak részére biztos ha-
tású gyógyszer. Kap-
ható: Grósz Nagy Fe-
renc Aranyegyszaru
gyógyszertárában — (a
színház mellett). 1497

Paplangomb

kapható, zsinórt, roj-
tot készít Bärza pa-
szományos, Degenfeld-
tér 3. 1694

Debreczenben

Veres-utca 23. sz. al.
1922. ápril 28-án dél-
előtti 11^{1/2} órakor elár-
verezek 2000 koronára
becsült lovat. Rosner
Imre, bir. vjhító. 1708

Kereslet

Keresek

a Piac-utcából nyi-
bármelyik utcában ha-
zát megvételre. Ajánla-
tok a kiadóhivatálba
kéretnek, ár megjelölé-
sével. 875

Veszek

feherneműeket, selyme-
ket, paplanokat, garni-
turákat, szőnyeget,
butort. Kaiser, Piac-u.
7. sz. 1240

Irógépet

keresek megvételre.
Félegyházy János. 1657

Tanuló- leányok

jó fizetéssel
felvétetnek a

**Városi
nyomdában,
Böszörményi-ut 6.**

Keresek

haszonbérbe egy nyilas
szőlőt lakható pajtával
esetleg foles munkára.
Cim Rakovszky-utca
29, Kovács. 1704

Ócska

vasat, rezet és min
dennemű fémet leg-
magasabb ártért ve-
szek. Kovácsoknak
használható bece-
rélek. Nagyobb té-
telt elszállítok. ooo

Steiner,
Eötvös-utca 110.

Száraz tengeri- csutkát

vásárol a
Löblé H. ecetgyár,
Szalkai-u. 5. sz.

Külsőségen

egy üzlethelyiség ke-
restetik. Cim a kiadó-
ban. 1707

Eladás

Egy

Singer varrógép eladó
Darabos-u. 7. 266

Eladó

Hajdubagason 1200
négyzögöl termő szőlő
hordókkal, 315 liter riz-
ling 1 or. Maróthy Gy.
17. Basa. 1400

Kézi koesi

egy divány és egy ön-
melegítő fűrdőkád el-
adó. Czegléd u. 14. 1223

Eladó

a Gyöngyvirág-utca 21.
szám alatt agyнемű,
butorok, ruhanemű, egy
nagy vaskályha, ara-
nyozott disztükör, egy
fényképező-gép és edé-
nyek. Értekezni lehet
naponta délután, ud-
varban a harmadik
lépéső. 1705

Eladó

ruhaszekrény, konyha-
szekrény ágy, asztal,
divány, kerékpár, tü-
kör. Széchenyi-u. 8. sz.
1706

Jó karban

levő bőrdívány és egy
konyhastellázi hely-
szűke miatt eladó. —
Bethlen-utca 23. szám,
keresztépület. 1709

Fűszerüzlet

más vállalat miatt el-
adó. Azonnal átvehető.
Péterfia 60, Sinayné.
1711

Eladó

ócska épületfa, ajtók,
kőd. Cim kiadóban. —
1710

KOLLARIT

BŐRLEMEZ

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** STAGTALAN FEDELLEMEZ

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK,
MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI
ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A
LEGALKALMASABB

Kapható: **MEZŐ ÁRMİN**
fakereskedőnél,
Debreczen, Wesselényi-tér.

Csak az a valódi Kollarit-bőrlemez, melynek lepedő-
zén címkejével vannak ellátva. Utánszerűtől megkülönböztethető.